

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 87/2012-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. marca 2012 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti L., s. r. o., B., zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. M. M., s. r. o., V., v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. M. M., pre namietané porušenie jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozsudkom Okresného súdu Poprad v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 240/2005 a postupom a rozsudkom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 121/08, 2 Co 122/08 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti L., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. januára 2012 doručená sťažnosť spoločnosti L., s. r. o., B. (ďalej aj „sťažovateľka“), pre namietané porušenie jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a rozsudkom Okresného súdu

Poprad (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 240/2005 a postupom a rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 121/08, 2 Co 122/08.

Z obsahu sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 17 C 240/2005 o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vystupovala sťažovateľka v procesnom postavení odporkyne v 1. rade.

Okresný súd rozsudkom č. k. 17 C 240/2005-152 z 22. apríla 2008 určil, že *„navrhovateľ je výlučným vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. ... na Správe katastra P. nachádzajúcich sa v k. ú. S...“*, pričom v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že *„... nedošlo k nadobudnutiu predmetných nehnuteľností odporcom v 2. rade titulom vydržaním osvedčeným notárskou zápisnicou ..., ..., keď vzhľadom na znenie zákona č. 138/1991 Zb. odporca v 2. rade nebol dobromyseľný v tom, že mu právo patrí. V zmysle zásady nemo plus iuris ad alium transferre potest, quam ipse habet v rozpore s § 39 Občianskeho zákonníka nie je platná kúpna zmluva uzavretá medzi odporcami v 1. a 2. rade dňa 21. 12. 2004. Ak zo strany odporcu v 2. rade z titulu vyplatenia majetkového vkladu bola zaplatená býv. O., š. p. P. suma Sk 360 000,- ide o bezdôvodné obohatenie (plnenie z neplatného právneho úkonu). Právny zástupca odporcu v 1. rade vzniesol námietku premlčania nároku navrhovateľa. Je potrebné uviesť, že v súlade s § 100 ods. 2 prvá veta Občianskeho zákonníka premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva, ktoré je nepremlčateľné.“*

Na základe odvolania sťažovateľky a odporcu v 2. rade krajský súd rozsudkom sp. zn. 2 Co 121/08, 2 Co 122/08 zo 7. septembra 2009 rozsudok okresného súdu potvrdil. Uvedené rozsudky nadobudli právoplatnosť 30. novembra 2009.

Dňa 21. decembra 2009 sťažovateľka podala dovolanie proti rozsudku krajského súdu podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) z dôvodu, že odvolacím súdom jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Sťažovateľka namietala, že 7. septembra 2009 krajský súd uskutočnil pojednávanie a rozhodol bez prítomnosti jej

právneho zástupcu napriek tomu, že pracovníčka advokátskej kancelárie krajský súd telefonicky informovala o tom, že právny zástupca je na ceste na pojednávanie a tohto pojednávania sa chce zúčastniť, avšak pre poruchu auta (poškodenie pneumatiky) nestihne prísť na pojednávanie včas, a zároveň ho požiadala o odročenie alebo zmenu času pojednávania. Vzhľadom na to, že išlo o spor týkajúci sa nehnuteľností značnej majetkovej hodnoty, sťažovateľka, resp. jej právny zástupca mali eminentný záujem zúčastniť sa odvolacieho konania a predniesť svoje stanovisko. Takýto postup krajského súdu zabránil objektívnemu posúdeniu veci a spôsobil, že všeobecné súdy vec nesprávne právne posúdili, pretože odporcovia nadobudli vlastnícke právo k nehnuteľnostiam vydržaním a nárok uplatnený navrhovateľom je v celom rozsahu premlčaný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 7 Cdo 54/2010 zo 17. októbra 2011 dovolanie sťažovateľky odmietol.

Podľa názoru sťažovateľky rozhodnutím najvyššieho súdu boli porušené jej „ústavné práva na spravodlivý proces“. Je zrejmé, že najvyšší súd sa svojím rozhodnutím snažil obhájiť neobhájiteľné, a to skutočnosť, že postupom krajského súdu bola sťažovateľke odňatá možnosť konať pred súdom. Sťažovateľke bolo upreté právo na spravodlivý proces, preto žiada o zvrátenie tohto protiprávneho stavu a nápravu vo veci.

Sťažovateľka v petite žiadala, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Okresný súd Poprad a Krajský súd v Prešove v konaní sp. zn. 17 C 240/2005 porušili základné práva sťažovateľa podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Okresný súd v Poprade a Krajský súd v Prešove sú povinní spoločne a nerozdielne sťažovateľovi zaplatiť sumu 500 000,- € ako odškodnenie na účet právneho zástupcu... do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

Uvedené osobitne platí v prípadoch, v ktorých sú osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd zastúpené kvalifikovaným právnym zástupcom, advokátom.

Povinnosti advokáta vyplývajúce zo zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je advokát povinný vykonávať tak, aby boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, III. ÚS 236/07, III. ÚS 334/09).

Všeobecné a osobitné náležitosti návrhu na začatie konania pred ústavným súdom upravujú ustanovenia § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde.

Preskúmaním obsahu sťažnosti ústavný súd dospel k zisteniu, že sťažnosť neobsahuje jasný a zrozumiteľný petit ako východisko pre rozhodnutie ústavného súdu; petit nezodpovedá odôvodneniu sťažnosti. V petite nie je uvedená ani spisová značka konania vedeného krajským súdom. Aj keď sťažovateľka tvrdí, že rozhodnutím najvyššieho súdu boli porušené jej „ústavné práva na spravodlivý proces“, túto námietku do petitu nezahrnula a v sťažnosti osobitne nezdôvodnila. Sťažovateľka v petite konkrétne neoznačila ani príslušný odsek čl. 6 dohovoru vo vzťahu k právu na spravodlivý proces, porušenie ktorého namieta. Sťažnosť ako celok pôsobí zmätočne a neurčito a vytvára priestor na dohady a dedukcie, čo pri uplatnení námietky o porušení základných práv (a navyše pri zastúpení sťažovateľky kvalifikovaným právnym zástupcom) v konaní pred ústavným súdom nemožno akceptovať.

Ústavný súd pripomína, že taký rozsah nedostatkov zákonom predpísaných náležitostí nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Nedostatok, resp. nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí návrhu účastníka konania je v zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu dôvodom odmietnutia sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona

o ústavnom súde (podobne napr. IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 210/09, III. ÚS 32/2011).

Na základe uvedených skutočností bolo možné sťažnosť sťažovateľky odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Ústavný súd zároveň konštatuje, že ani prípadné odstránenie nedostatkov sťažnosti by nemohlo viesť k rozhodnutiu o jej prijatí na ďalšie konanie.

2. Preskúmaniu rozsudku okresného súdu č. k. 17 C 240/2005-152 z 22. apríla 2008 vo vzťahu k sťažovateľkou namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie ústavným súdom bráni princíp subsidiarity vyjadrený v čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, musí požiadať o ochranu tohto práva ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu (podobne II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, IV. ÚS 380/04, III. ÚS 5/05). Takýmto súdom bol vo vzťahu k okresnému súdu krajský súd, ktorý rozsudkom sp. zn. 2 Co 121/08, 2 Co 122/08 zo 7. septembra 2009 rozsudok okresného súdu potvrdil.

Ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré v občianskom súdnom konaní sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

V tejto časti ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

3. Pokiaľ ide o preskúmanie rozsudku krajského súdu sp. zn. 2 Co 121/08, 2 Co 122/08 zo 7. septembra 2009, ústavný súd odkazuje na svoju aktuálnu judikatúru, z ktorej vyplýva, že v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní prichádza do úvahy aj ústavný prieskum rozhodnutia odvolacieho súdu, a to v lehote na podanie sťažnosti proti rozhodnutiu o dovolaní (m. m. II. ÚS 324/2010, III. ÚS 192/2010, III. ÚS 164/2011).

Podľa judikatúry bývalej Komisie pre ľudské práva (sťažnosť č. 6172/73, X v. United Kingdom, sťažnosť č. 10000/83, H v. United Kingdom), ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva (napríklad v prípade Delcourt, resp. Monnel a Morris) sa pod spravodlivým súdnym procesom (fair hearing) v žiadnom prípade nechápe právo účastníka súdneho konania na preskúmanie toho, ako vnútroštátny súd hodnotil právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo boli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka obsahovo identické námietky nastolila ako v sťažnosti, tak aj v dovolaní. Odôvodnenie sťažnosti vo vzťahu k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie, ako aj prípustnosť dovolania sťažovateľka založila na tvrdení, že jej bola odňatá možnosť konať pred (odvolacím) súdom podľa § 237 písm. f) OSP, čo odôvodňovala jednak tým, že krajský súd uskutočnil pojednávanie a rozhodol bez prítomnosti jej právneho zástupcu napriek tomu, že pracovníčka advokátskej kancelárie krajský súd telefonicky informovala o prekážke, ktorá právnemu zástupcovi bráni prísť na pojednávanie včas, a požiadala ho o odročenie alebo zmenu času pojednávania, ako aj tým, že takýto postup krajského súdu zabránil objektívnemu posúdeniu veci a spôsobil, že všeobecné súdy vec nesprávne právne posúdili, pretože odporcovia nadobudli vlastnícke

právo k nehnuteľnostiam vydržaním a nárok uplatnený navrhovateľom je v celom rozsahu premlčaný.

3.1 S dovolacou námietkou sťažovateľky týkajúcou sa uskutočnenia pojednávania a rozhodnutia krajským súdom bez prítomnosti právneho zástupcu sťažovateľky sa najvyšší súd meritórne vysporiadal, pričom v uznesení sp. zn. 7 Cdo 54/2010 zo 17. októbra 2011 okrem iného uviedol:

«Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná I/ bola v konaní zastúpená advokátom JUDr. M. M. na základe plnomocenstva z 18. januára 2006 (č. l. 20 spisu). Právny zástupca žalovanej I/ bol riadne predvolaný na pojednávanie stanovené na deň 7. septembra 2009 o 9. hod.; predvolanie prevzal 29. júna 2009 (č. l. 191 spisu). Z úradného záznamu zo 7. septembra 2009 (č. l. 198 spisu) vyplýva, že v uvedený deň o 9.05 hodine bolo odvolaciemu súdu oznámené pani Š. z Advokátskej kancelárie právneho zástupcu žalovanej I/, že JUDr. M. M. sa zúčastní pojednávania s meškaním cca 40 minút pretože na ceste dostal „defekt na aute“...

Obsah úradného záznamu nepotvrďuje tvrdenia dovolateľky o existencii jej žiadosti o odročenie, či „posunutie“ pojednávania...

Dovolateľ nepreukázal, že uskutočnený procesný úkon v telefonickej forme dňa 7. septembra 2009 obsahoval výslovnú žiadosť o odročenie odvolacieho pojednávania. Úradný záznam súdu zo 7. septembra 2009 (č. l. 198 spisu) túto skutočnosť nepreukazuje. Pokiaľ právny zástupca žalovanej I/ existenciu výslovnej žiadosti o odročenie pojednávania nepreukázal, zostali jeho dovolacie námietky v tejto časti len v rovine nepreukázaného tvrdenia, na ktoré nebolo možné vziať zreteľ. Za tohto stavu veci procesný postup odvolacieho súdu, ktorý dňa 7. septembra 2009 vec prejednal a rozhodol aj v neprítomnosti právneho zástupcu žalovanej I/ (riadne predvolaného na súdne pojednávanie dňa 29. júna 2009) je potrebné považovať za postup v súlade s § 101 ods. 2 O. s. p. a preto nemožno vyvodiť záver o porušení práva dovolateľa podľa § 237 písm. f) O. s. p. Dovolací súd zdôrazňuje, že právo účastníka, aby jeho vec bola prejednávaná verejne a v jeho prítomnosti, ktoré je zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, nemožno chápať tak, že súd by nemohol konať a rozhodnúť vo veci bez prítomnosti účastníka, ale tak, že súd je povinný umožniť účastníkovi uplatnenie tohto práva.

K úsiliu dovolateľky a jej možnosti podať právne stanovisko k veci priamo odvolaciemu súdu, dovolací súd uvádza, že žalovaná I/ mala možnosť prezentovať svoje návrhy a stanoviská odvolaciemu súdu na pojednávaní 29. apríla 2009 a túto plne i využila (viď č. l. 181 spisu). Odvolací súd následne akceptoval dve žiadosti právneho zástupcu žalovanej I/ o odročenie už nariadených pojednávaní na deň 27. mája 2009 a 24. júna 2009 z dôvodu jeho zahraničnej pracovnej cesty a vážnych rodinných dôvodov (viď č. l. 185 – 186 a č. l. 189 – 190 spisu), napokon stanovil termín pojednávania na deň 7. septembra 2009.

Vzhľadom na to dospel dovolací súd k záveru, že postup odvolacieho súdu bol v súlade s § 101 ods. 2 O. s. p., a preto nebola žalovanej I/ odňatá možnosť pred súdom konať [§ 237 písm. f) O. s. p.]»

Uskutočnenie pojednávania všeobecného súdu bez toho, aby účastníkovi konania bola daná možnosť zúčastniť sa pojednávania a uplatňovať počas jeho priebehu svoje procesné práva, má za následok odňatie možnosti konať pred súdom, a tým aj porušenie základného práva účastníka konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

O takýto prípad však v danej veci nešlo.

Podľa § 101 ods. 2 OSP súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadá z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Predmetné ustanovenie bráni absolútnemu ponímaniu práva účastníka konania konať procesne relevantným spôsobom pred súdom. Ak by totiž takéto absolútne ponímanie bolo akceptované, potom by sa súdne konanie prostredníctvom sústavného využívania opakovaných žiadostí o odročenie pojednávania ľahko stalo voľne disponibilným nástrojom v rukách účastníka konania, a súčasne by prestalo byť nástrojom v rukách štátneho orgánu (súdu), ktorý má slúžiť nastoľovaniu spravodlivého usporiadania v právom regulovaných

spoločenských vzťahoch. Je preto ústavne súladné, ak posúdenie dôvodov žiadaného odročenia nariadeného pojednávania je vecou nezávislého súdu, ktorého povinnosťou je nastolenie stavu právnej istoty účastníkov konania, pokiaľ ide o otázku tvoriacu predmet sporu. Prirodzene, takto formulované právo všeobecného súdu zahŕňa aj možnosť neakceptovať žiadosť účastníka konania o odročenie nariadeného pojednávania, a to obzvlášť v prípadoch, keď doterajší priebeh konania signalizuje možné zneužívanie žiadostí o odročovanie pojednávania pre účely predlžovania konania. Ústavne plne akceptovateľným je potom postup všeobecného súdu spočívajúci v uskutočnení pojednávania aj bez prítomnosti účastníka konania. Takto zvolený postup je však všeobecný súd povinný dostatočným spôsobom zdôvodniť (m. m. III. ÚS 449/2011).

Ústavný súd konštatuje, že dôvody, pre ktoré krajský súd vykonal pojednávanie a rozhodol bez prítomnosti právneho zástupcu sťažovateľky, sú dostatočne vysvetlené v uznesení najvyššieho súdu.

Ústavný súd nezistil žiadnu ústavne relevantnú súvislosť medzi napadnutým postupom a rozsudkom krajského súdu a právom sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie, porušenie ktorého namietala, preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

3.2 Sťažovateľka v sťažnosti ďalej namietala, že uvedený postup krajského súdu zabránil objektívnemu posúdeniu veci a spôsobil, že všeobecné súdy vec nesprávne právne posúdili, pretože odporcovia nadobudli vlastnícke právo k nehnuteľnostiam vydržaním a nárok uplatnený navrhovateľom je v celom rozsahu premlčaný. Touto dovolacou námietkou sa najvyšší súd meritórne nezaoberal a dovolanie sťažovateľky odmietol ako procesne neprípustné.

Ústavný súd konštatuje, že totožnú námietku obsahovalo už odvolanie sťažovateľky a krajský súd sa s ňou aj vysporiadal, pričom v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol:

„Súdy prvého a druhého stupňa vychádzali zo zistenia, že O., š. p., P. pri uzatváraní spoločenskej zmluvy porušil ustanovenie § 1 zákonného opatrenia č. 364/1990 Zb., pretože

ako štátny podnik nemohol uzavrieť uvedenú spoločenskú zmluvu a vložiť majetok – sporné nehnuteľnosti – do vzniknutej obchodnej spoločnosti bez udelenia výnimky zakladateľa na vykonanie právneho úkonu uzavretia zmluvy s vkladom majetku, ku ktorému mal právo hospodárenia.

Právne úkony postihnuté absolútnou neplatnosťou, tak ako je tomu v prejednávanej veci, nemajú za následok vznik, zmenu alebo zánik práv alebo povinností. Absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva priamo zo zákona a pôsobí od začiatku voči každému...

Osvedčenie inej právne významnej skutočnosti vyjadrené žalovaným v 2. rade v notárskej zápisnici N 27/2000, Nz 27/2000 (č. l. 4) nemohlo mať právne relevantným spôsobom za následok vznik vlastníckych oprávnení k týmto nehnuteľnostiam v prospech žalovaného v 2. rade, ktorý svoje práva odvodzoval od predchádzajúceho vyplatenia majetkového podielu vystupujúcemu spoločníkovi vtedajšiemu O., š. p., P...

Rovnako je nedôvodná námietka žalovanej strany o premlčaní žalobcom uplatnených nárokov. Premlčanie má pobádať oprávnený subjekt k tomu, aby pod touto sankciou uplatnil, svoje právo v ustanovených lehotách na príslušných orgánoch. Použitie tejto námietky má za následok zánik nároku patriaceho k obsahu práva a teda zánik jeho súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho premlčané právo nemožno oprávnenému súdne priznať. V súlade s ustanovením § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa však vlastnícke právo nepremlčuje a obdobne nepremlčateľným je aj právo domáhať sa neplatnosti právneho úkonu, ktorý je absolútne neplatný.

K namietanému nadobudnutiu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam žalovaným v 2. rade čo i len titulom vydržania, je potrebné uviesť, že v prípade tohto právneho inštitútu ide vo všeobecnosti o jeden zo spôsobov pôvodného nadobudnutia vlastníctva. V prípade splnenia zákonom určených podmienok dochádza k nemu zo zákona a jeho podmienkami sú oprávnená držba, uplynutie zákonom stanovenej vydržacej doby a spôsobilý predmet vydržania. Právne následky vydržania nastávajú vtedy, ak sú zároveň splnené všetky jeho podmienky. Oprávnená držba je pritom faktickým ovládaním veci alebo vykonávanie práva späté s vôľou nakladať s nimi ako so svojimi v dobrej viere, že držiteľovi veci alebo vykonávateľovi práva tieto patria (§ 130 Občianskeho zákonníka).

... súd prvého stupňa správnym spôsobom vyhodnotil neplatnosť kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi žalovanými pre rozpor s § 39 Občianskeho zákonníka, keď žalovaný

v 2. rade ako predávajúci nemohol byť vlastníkom prevádzaných nehnuteľností. Pre žalovaného v 1. rade pri splnení všetkých podmienok by tento neplatný právny úkon mohol byť titulom pre vstup do držby, pokiaľ by bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, avšak vzhľadom na dĺžku doby, kedy došlo k uzatvoreniu kúpnej zmluvy (21. 12. 2004 s povolením vkladu 3. 3. 2005) a začatiu tohto súdneho konania (28. 11. 2005), neuplynula zákonom určená vydržacia doba.“

S ohľadom na charakter sťažovateľkinej námietky považuje ústavný súd za potrebné zdôrazniť, že skutkové a právne závery všeobecných súdov môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

Ústavný súd nepovažuje právne posúdenie veci krajským súdom za ústavne neudržateľné a v okolnostiach danej veci je toho názoru, že námietka sťažovateľky nie je opodstatnená a že postup a napadnuté rozhodnutie krajského súdu v žiadnom prípade nemožno považovať za arbitrárne či zjavne neodôvodnené.

Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu (resp. právo na spravodlivé súdne konanie) stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, II. ÚS 56/07). Skutočnosť, že sa sťažovateľka s názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným.

S prihliadnutím na absenciu priamej súvislosti medzi právom na spravodlivé súdne konanie, porušenie ktorého sťažovateľka namietala, a napadnutým rozsudkom krajského

súdu považuje ústavný súd sťažnosť za zjavne neopodstatnenú, preto ju v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

4. Nad rámec uvedeného ústavný súd uvádza, že otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení práv sťažovateľa (m. m. IV. ÚS 35/02, I. ÚS 145/2010, II. ÚS 324/2010).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľky nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. marca 2012